

**ת"פ 27175/12 - עמי נעם נגד הוועדה המקומית לתכנון ובנייה,
יהוד-מנסן ע"י**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עתפ"ב 21-12-2021 נעם נ' ועדת מקומית לתכנון יהוד

מספר בקשה: 1

בפני כבוד השופט אפרת פינק
ה המבקש עמי נעם באמצעות ב"כ עוז عمראם דואנו
נגד
המשיבה הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, יהוד-מנסן ע"י ב"כ עוז
שרית קפלן

החלטה

לפני בקשה להארכת موعد להגשת ערעור על הכרעת דין וגורר דין של בית משפט השלום בפתח-תקווה (כבוד השופט נחום שטרנלייכט), במו"ב 18-08-55341, מיום 20.10.20 ומיום 5.10.21, בהתאם.

מבוא

1. נגד המבקש הוגש כתוב אישום מתוקן המיחס לו עבירה של ביצוע עבודה אסורה במרקען, לפי סעיף 243(א) וסעיף 243(ג) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה - 1965, וכן עבירה של שימוש במרקען הטעון היתר לא יותר, לפי סעיף 243(ד) וסעיף 243(ו) לחוק התכנון והבנייה.

לפי כתוב האישום המתוקן, במרקען היהודי כגוש 6695, חלק מחלוקת 212, ברחוב העצמאות 7-9, יהוד-מנסן, נבנו סככות בשטח כולל של 215 מ"ר, ללא היתר. לפי המיחס, לפחות החל מיום 17.5.18 השתמש המבקש במרקען ובסככות למגוריו, והואיל ולא ניתן היתר לבניה ולשימוש, הרי שהשימוש אסור. עוד יוחס לבקשתו, כי במהלך חודש מאי 2018 ביקש גדר איסכורי באורך של 69 מ' לעיר, התוחמת שטח של 1,230 מ"ר לעיר, ללא היתר. לפי כתוב האישום, המרקען הם בבעלות עיריית יהוד-מנסן והם מיועדים לדරר, בהתאם לתכנית ממ/מ 865.

2. בהכרעת דינו של בית משפט השלום מיום 20.10.20, הורשע המבקש, תחת סעיפי החוק בהם הואשם, בעבירה של ביצוע עבודה אסורה במרקען, לפי סעיף 243(ב) לחוק התכנון והבנייה, ובعبارة של שימוש אסור במרקען, לפי סעיף 243(ה) לחוק התכנון והבנייה. בית משפט השלום קבע, כי לא עלה בידי התביעה להוכיח את כלל יסודות העבירה הנדרשים להשלמת העבירות לפי סעיף 243(ד) וסעיף 243(א) לחוק התכנון והבנייה. התביעה לא הוכחה כי המרקען מושא כתוב האישום מיעדים בתכנית לאחת מהתקליות המפורטות בהגדרת "תשויות לאומיות", בהתאם לסעיף 243(א)(1) לחוק, וזאת בשלא הוגשה קריאה התכנית עצמה, המלמדת על "יעוד המרקען". עם זאת, נקבע כי הוכחו יסודות העבירה הנוספים. מכאן, ומשניתה לבקשתה הזרמת סבירה להתגונן, קבע בית המשפט, כי ניתן להרשיע את המבקש, חלף העבירות בהן הואשם, בעבורות לפי סעיף 243(ב) וסעיף 243(ה) לחוק התכנון והבנייה.

עמוד 1

בבית המשפט קבוע, כי בנית הסככות והגדר הייתה טעונה היתרים, ולא נטען כי התקבלו ההיתרים הנדרשים. מכאן קבוע, כי בבניית הגדר המבקש יצע עבירה של בנייה אסורה, לפי סעיף 243(ב) לחוק, וכי בשימוש בסככות, יצע המבקש עבירה של שימוש אסור, לפי סעיף 243(ה) לחוק.

3. בגזר דין מיום 21.10.5, קבע בית משפט השלום, כי נוכח הפגיעה בערכיהם החברתיים ונסיבות ביצוע העבירות, לרבות השטח הנרחב ומשך התקופה המדוברת, מתחם הענישה ההולם כולל קנס הנע בין סכום של 17,000 ₪ לבין סכום של 23,000 ₪. בית המשפט נתן את דעתו לנסיבותו המוחדות של המבקש, לרבות בעיותו הרפואיות, אחוזי הנכות לצמיות שנקבעו לו, מגוריו עם בנו הקטן, והיעדרו של עבר פלילי, וגזר עליו קנס בסכום של 21,000 ₪ או 180 ימי מאסר תMORETO, צו הריסה, והפסקת שימוש, לצד התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

4. המבקש הגיע ערעורו han על הכרעת דין זה ועל גזר דין זה של בית משפט השלום. לצד זאת, הגיע בקשה להארצת מועד להגשת הערעור.

טענות הצדדים בבקשת הערעור

5. לטענת המבקש, האיחור בהגשת הערעור אינו רב, שכן מדובר באיחור של שלושה שבועות בלבד. לטענתו, האיחור בהגשת הערעור נבע מחילוקי דעתות בין המבקש ובו כוחו, בשל קשיי כלכלי בתשלום שכר הטרחה. עוד טען, כי נוכח הימשכות ההליך, איחור של שלושה שבועות אינם פרק זמן משמעותי. כן ציין המבקש את מצבו הבריאותי כהצדקה להגשת הערעור באיחור. לטענת המבקש, סיכון הערעור גבוהים לאור הסתירה המהותית בין קביעות בית המשפט קמא בהכרעת הדיון ובין קביעותיו בגזר הדין.

כאן המקום להוסיף, כי הودעת הערעור כוללת, בין היתר, את הטענות הבאות: בית משפט השלום קבע בשגגה, כי המבקש הורשע בעבירות המוחדות לו בכתב האישום, בעודו שלפי הכרעת הדין, הורשע בעבירות שונות מלוי שיחססו לו בכתב האישום; משקבע בית משפט השלום בהכרעת דין, כי לא ניתן להרשיעו בעבירות מושא כתוב האישום, היה עליו לזכותו מעבירות אלו; בנגד להנחיות פרקליטות המדינה, לא צורף אישור המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין בפרקלוות המדינה לעבini בת מגורים יישנים - אישור, הנדרש לצורך הגשת כתב אישום בעבירות שימוש שאיןנו נוגדות תכנית. למשל הוגש אישור זה גם לא ניתן היה להרשיע את המבקש בעבירות בהן הורשע. מילא, גם לא ניתנה לו הזדמנות סבירה להתגונן, למשל התאפשר לו להעלות טענות בדבר אכיפה בררנית, וכן ההגנה התמקד בכך שלא בוצעו עבירות הנוגדות תכנית מתאר. כן נטען כי בית המשפט שגה בקבעו עונש המצוין ברף הגובה של הענישה, ובכך שהורה על הריסת בית מגורים הקיים מאז שנות ה-50, לפני חקיקת חוק התכנון והבנייה, ובניגוד לבטים אחרים באזור בעניינם לא ננקטו הליכים.

6. המשיבה טענה, לעומת זאת, כי מדובר באיחור ביודען, ולא בשל שגגה, ומשם האיחור הוא ממשמעות. לטענה, גם סיכון הערעור אינם רבים. כן טענה, כי המבקש הורשע במקרים מסוימים שיחססו לו בכתב האישום, ובהכרעת הדין שונים מספרי הסעיפים בלבד. עוד טענה, כי כתב האישום לא דרש אישור מוקדם בהתאם להנחיות פרקליטות המדינה. לטענה ההנחיות נוגעות להגשת כתב אישום בגין שימוש בבניה שהתיישנה ושתואמת את התכנית החלה על המקרקעין, אולם במקרה הנדון, השימוש לא תואם את התכנית החלה על המקרקעין.

דין והכרעה

7. לפי סעיף 199 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, התקופה להגשת ערעור היא 45

ימים מיום מתן פסק הדין. סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי מסמיך את בית המשפט לאפשר ארכה להגשת הערעור.

8. בהחלטה אם לאפשר ארכה להגשת ערעור, על בית המשפט לנקח בחשבון את חשיבות הכלל בדבר סופיות הדיון, ואת הצורך בשמשירה על וודאות יציבות המשפט, תוך ניהולiesel של המערכת השיפוטית (בש"פ 2301/16 **שחادة נ' מדינת ישראל** (22.3.16); ע"פ 4946/07 **מקלדה נ' מדינת ישראל** (19.2.09); ב"ש 230/86 **עצמן נ' מדינת ישראל**, מ(2) 352 (1986)).
9. אכן, בהליכים פליליים, להבדיל מההליכים אזרחיים, אין דרישת להציג "טעמים מיוחדים" להצדקת מתן ארוכה. אולם, בית המשפט לא יעתיר לבקשה ארוכה ללא הצגת "טעם ממשי המניח את הדעת" מטעם המבוקש. בין היתר ישקול בית המשפט את משך האיחור, ההצדקות המוצגות לכך, וסיכויי הלאוראים של הערעור (בש"פ 5988/06 **נגר נ' מדינת ישראל** (25.7.06); בש"פ 3480/06 **נגר נ' מדינת ישראל** (25.6.06); בש"פ 21/6843 **זברק נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה "ישובי הברון"** (9.11.21)).
10. לא השתכנעתי כי מתקיים במקורה הנדון טעם ממשי המניח את הדעת מצדיק לחזור מהכלל בדבר סופיות הדיון, ומכאן שאין מקום להיעתר לבקשה להארכת מועד להגשת הערעור.
11. הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור הוגשה באיחור של 24 ימים. מדובר באיחור שאינוZNICH כל ועיקר (ראו: **ענין זברק**, לעיל; בש"פ 6125/09 **רבין נ' מדינת ישראל** (11.8.09); עפ"א 20-12-59404 **חטיב נ' ועדת מקומית לתכנון לב בגליל** (12.4.21)).
12. חילוקי דעת בין המבוקש ובא כוחו לעניין שכר הטרחה אינם בגדר טעם ממשי המצדיק את האיחור, גם בהינתן מצבו הכלכלי והבריאותי של המבוקש (בש"פ 524/11 **אשכנזי נ' מדינת ישראל** (17.4.11)). המבוקש יכול היה לפנות ולבקש מינוי סניגור ציבורי (**ענין רבין**, לעיל) וככל שהעדיף להיות מיוצג על ידי בא כוחו, יכול היה, לכל הפחות, להגיש את הערעור במועד ללא נימוקים. גם לא תואר מצב בריאותי שיכל היה למנוע מהמבוקש להגיש הערעור, בשלב ראשון, ללא צוג או ללא נימוקים, ולא הובחר כיצד ובאיזה מידת השפעה יכולתו של המבוקש להגיש הערעור במועד ממוצבו הבריאותי (בש"פ 20/349 **ניסני נ' מדינת ישראל** (16.1.20))).
13. גם סיכויי הערעור אינם גבוהים כלל ועיקר, שכן המבוקש כלל לא משיג על הקביעות בדבר אי חוקיות הבניה והשימוש. בית משפט השלום אمنם קבע, בפתחו לגזר דין (סעיף 1), כי המבוקש הורשע בעבירות שיויחסו לו בכתב האישום, בעוד שהרשוינו בסעיפי חוק שונים מהמיוחס בכתב האישום. בכך נפלה טעות סופר. אולם, עיון בגזר דין גופו מלמד, כי בית המשפט היה מודע לטענות שהובילו בהקשר זה ולסעיפים בהם הורשע המבוקש, וקבע המתחם הרלוונטי לסעיפים אלו, וכן את העונש בתוך המתחם, בהתאם לנسبות העניין. יתר על כן, הוואיל ובית המשפט הרשיע את המבוקש בעבירות חליפות לעבירות בהן הואשם מלכתחילה, הרי שאין כל משמעות מעשית לטענה, כי היה עליו לזכות המבוקש מסעיפי החוק בהם הואשם. כך או כך, כפי שקבע בית משפט השלום, ניתן למבוקש הזדמנות סבירה להתגונן, שכן בסופו של דבר, הורשע בעבירות שרוב ריכbihן זיהים לעבירות בהן הואשם. עוד יש להוסיף, כי על פני הדברים, כתוב האישום לא דרש מלכתחילה אישור מוקדם בהתאם להנחיות פרקליטות המדינה. יש לזכור גם בהקשר זה, את הרף הנדרש בהעלאת טענות בדבר אכיפה בררנית, וכיידע לא בנקול יעתיר בית המשפט לזכות נאשם, אך בשל טענה מסווג זה.
14. הנה כי כן, לא עליה בידי המערער להציג טעמים המניחים את הדעת להגשת הערעור באיחור של 24 ימים וסיכויי ערעורו אינם גבוהים. מכאן, שאין מקום להיעתר לבקשה להארכת מועד להגשת ערעור.

.15. לאור כל האמור, הבקשה - נדחתית.

המציאות תמציא החלטתה לצדדים.

ניתנה היום, ט"ו שבט תשפ"ב, 17 ינואר 2022, בהעדר
הצדדים.